

GEPTOBLASTOMA KASALLIOGI

*Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi, (
Samarqand , O'zbekiston)*

Fazlidinova Sarvinoz Bakirovna

Annotatsiya: *Gepatoblastoma chaqaloqlar va yosh bolalarga ta'sir qiladi. Bu jigar saratonining kam uchraydigan shakli. Mutaxassislar aniq sababini bilishmaydi. Umumiy alomatlar orasida qorin og'rig'i, bolangizning o'ng qornidagi shish va kutilmagan vazn yo'qotish kiradi. Davolash ko'pincha kimyoterapiya, keyin jarrohlik amaliyoti bilan amalga oshiriladi.*

Gepatoblastomaning keng tarqalgan belgilari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- *Qorin og'rig'i*
- *Farzandingizning qornining (qornining) o'rta yoki yuqori o'ng tomonida shish paydo bo'lishi*
- *Ishtahani yo'qotish va tushunarsiz vazn yo'qotish*
- *Doimiy ko'ngil aynishi va qusish*
- *Sariqlikdan teri yoki ko'zlarning sarg'ayishi*

Gepatoblastomalar juda sekin o'sadi. Farzandingizda o'sma uning tanasiga ta'sir qiladigan darajada katta bo'lmaguncha alomatlar bo'lmasligi mumkin. Masalan, farzandingizda yo'qolmaydigan yoki vazn yo'qotayotganga o'xshagan qorin og'rig'i bo'lishi mumkin. Ehtimol, hepatoblastoma farzandingizning qorin og'rig'iga sabab bo'lmaydi. Sizning sezgiingiz sizga farzandingizning teginadigan qorin jiddiy muammo ekanligini aytayotgan bo'lishi mumkin. Bunday holda, pediatrga qo'ng'iroq qilishdan tortinmang.

Mutaxassislar sog'lom jigar hujayralarining saraton hujayralariga aylanishiga nima sabab bo'lishini aniq bilishmaydi. Ammo hepatoblastoma xavfini oshiradigan holatlar mavjud:

Juda kam tug'ilish vazni (tug'ilish vazni 5 funt, 5 untsiya yoki 2408 grammdan kam)

Muddatidan oldin tug'ilish (37 haftalik homiladorlikda tug'ilish)

Farzandingiz miyasida va tanasining boshqa qismlarida malformatsiyalarni keltirib chiqaradigan Aicardi sindromi

Farzandingizning o'sishiga ta'sir qilishi va saraton xavfini oshirishi mumkin bo'lgan Beckwith-Wiedemann sindromi

Chaqaloqlarning o't yo'llarini to'sib qo'yadigan va jigarlariga zarar yetkazadigan safro yo'llarining atreziiyasi

Farzandingiz tanasining rivojlanishi va o'sishiga ta'sir qiluvchi Edwards sindromi (trisomiya 18)

Yo'g'on ichakda ko'p miqdordagi saratongacha bo'lgan poliplarni (o'smalar) keltirib chiqaradigan oilaviy adenomatoz polipoz (FAP)

Farzandingiz tanasining bir tomonining boshqa tomoniga qaraganda tezroq o'sishiga olib keladigan gemigiperplaziya

Bolalar jigarida va boshqa organlarda anomaliyalarni keltirib chiqaradigan Simpson-Golabi-Behmel sindromi (SGB)

Gepatoblastomaning asoratlari

Saraton kasalligini davolash Gepatoblastoma kech ta'sirga olib kelishi mumkin. Bular tashxis qo'yilgandan yoki davolanishdan keyin oylar va yillar o'tgach paydo bo'ladigan sog'liq muammolari. Farzandingizga ularni boshqarish uchun uzoq muddatli kuzatuv va tibbiy yordam kerak bo'lishi mumkin.

Ikkinchi saraton kech ta'sirga misol bo'la oladi. Bu yangi saraton turi. Bu farzandingiz gepatoblastomani davolashni tugatgandan bir necha oy yoki yil o'tgach paydo bo'ladi.

Kech ta'sirlar farzandingizning quyidagilarga ta'sir qilishi mumkin:

- Fikrlash, o'rganish va ma'lumotni eslab qolish qobiliyati
- O'sish va rivojlanish
- Kayfiyat, his-tuyg'ular va ruhiy salomatlik

- Organlar va to'qimalar

Farzandingizning pediatri fizik tekshiruv o'tkazadi. Ular farzandingizning alomatlari va siz birinchi marta qachon alomatlarni sezganingiz haqida so'rashadi. Ular quyidagi testlardan ba'zilarini o'tkazishlari mumkin:

- Alfa-fetoprotein (AFP) testlari. AFP - bu farzandingizning jigari tomonidan ishlab chiqariladigan modda.
- To'liq qon tahlili (CBC). Ushbu test farzandingiz qonidagi qon hujayralarini o'lchaydi va hisoblaydi.
- Keng qamrovli metabolik panel (CMP). CMP farzandingizning qonini 14 xil modda va jigar faoliyatini tekshiradi.
- Jigar va Doppler ultratovush tekshiruvi. Tibbiyot xodimlari ushbu testlardan farzandingiz jigarining ichki qismini tasvirlash uchun foydalanadilar.
- Magnit-rezonans tomografiya (MRT). Ushbu test organlar va qon tomirlarining juda aniq tasvirlarini beradi.
- Qon tomirlari ultratovush tekshiruvi. Tibbiyot xodimlari farzandingizning jigariga kiradigan va chiqadigan qon tomirlari tarmog'ini ko'rish uchun ushbu testni o'tkazadilar.
- Farzandingizning pediatri sizni bolalar onkologiga yo'naltirishi mumkin. Bu bolalarda saraton kasalligini davolash tajribasiga ega shifokor.

Gepatoblastoma bosqichlari. Saraton bosqichini aniqlash - bu onkologlar davolash rejalarini tuzish usuli. Bolalar onkologlari saraton bosqichlari o'rniga ikkita guruhlash tizimidan foydalanadilar. Bu guruhlar:

PRETEXT "kasallikning davolashdan oldingi darajasi" degan ma'noni anglatadi. Bu jarrohlikdan oldingi kimyoterapiyadan oldin saraton kasalligining farzandingiz jigariga qanday ta'sir qilishini anglatadi. Farzandingizning bolalar onkologi o'smalar sonini qidiradi. Ular shuningdek, o'sma(lar)ning hajmi va ko'rinishini tekshiradilar.

POSTTEXT jarrohlikdan oldingi davolanishdan keyin "kasallikning davolashdan keyingi darajasi" degan ma'noni anglatadi.

Jigaringizda ikkita bo'lak bor. Onkologlar ikkita bo'lakni to'rt guruhga ajratadilar. Ular har bir guruhni o'smalar bo'lgan jigar bo'limlari soniga qarab tasniflaydilar. O'smalar bo'limlari qancha ko'p bo'lsa, guruh raqami shuncha yuqori bo'ladi.

Mana bir misol: Testlar farzandingiz jigarining turli bo'limlarida ikkita o'smani aniqlaydi. Bu saratonni PRETEXT II guruhiga kiritadi. Agar jarrohlikdan oldingi kimyoterapiya bitta o'smani olib tashlasa, saraton POSTEXT I guruhidir. Farzandingizning onkologi farzandingizda endi I guruh gepatoblastomasi borligini aytishi mumkin. Boshqa gepatoblastoma guruhlari:

- I guruh. Farzandingiz jigarining bir qismida saraton bor, lekin qolgan uchta bo'limda saraton yo'q.
- II guruh. Bu guruhda ikkita stsensariy mavjud. Birinchisida, jigarining bir-birining yonida joylashgan ikkita qismida saraton bor, lekin boshqa ikkita bo'limda yo'q. Ikkinchisida, bir bo'limda saraton bor, lekin bir-birining yonida joylashgan ikkita bo'limda yo'q.
- III guruh. Jigarining bir yoki bir nechta bo'limida saraton mavjud. Ammo saraton kasalligiga chalinganlarning yonida joylashgan bo'limlarda saraton yo'q.
- IV guruh. Farzandingiz jigarining to'rtta bo'limida ham saraton bor.

Eng keng tarqalgan davolash usuli - bu farzandingiz jigarining saraton ta'sir qiladigan qismini olib tashlash operatsiyasi. Jigar operatsiyadan keyin qayta o'sishi mumkin bo'lgan yagona organdir. Bu shuni anglatadiki, farzandingiz jigari oxir-oqibat asl hajmiga qaytadi.

Farzandingizning pediatrik onkologi operatsiyadan oldin va keyin ko'proq kimyoterapiya qilishi mumkin. Ular bu davolashni o'smani kichraytirish uchun qilishadi.

Farzandingiz operatsiyadan keyin to'rt-olti hafta davomida kimyoterapiya olishi mumkin. Operatsiyadan keyingi kimyoterapiya saraton kasalligining qaytalanish ehtimolini kamaytiradi.

Gepatoblastomani davolashning boshqa usullari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Ablatsiya terapiyasi - bu qaytalanuvchi hepatoblastoma uchun minimal invaziv protsedura.

Agar saraton bolangiz jigarining markaziy qismiga yoki jigarining ko'p qismlariga ta'sir qilsa, jigar transplantatsiyasi mumkin.

Transarterial kimyoembolizatsiya (TACE) o'smaning qon ta'minotini to'xtatadi va kimyoterapiyani to'g'ridan-to'g'ri o'smaga yetkazadi.

Saraton kasalligidan omon qolish darajasi odamlarning turli xil saraton turlari bilan bog'liq tajribalariga asoslangan taxminlardir. Umuman olganda, hepatoblastoma bilan kasallangan 5 ta boladan 4 tasi tashxis qo'yilganidan keyin besh yil o'tgach tirik qoladi.

Omon qolish darajasi haqida o'ylaganingizda, farzandingizning hepatoblastoma bilan kasallanish tajribasi boshqa bolalar boshidan kechirganlaridan farq qilishi mumkinligini yodda tutish muhimdir.

Gepatoblastomada ko'p narsalar farq qilishi mumkin. Agar sizda omon qolish darajasi haqida savollaringiz bo'lsa, farzandingizning bolalar onkologi sizning eng yaxshi ma'lumot manbaingizdir. Ular farzandingiz holatida omon qolish darajasi ma'lumotlari nimani anglatishini tushuntirib berishadi.

Farzandingiz saraton kasalligini davolash guruhi bilan muntazam ravishda kuzatuv uchrashuvlarini o'tkazishi kerak. Jamoa farzandingizning sog'lig'ini, shu jumladan kech ta'sirli sog'liq muammolarini tekshiradi. Jamoa a'zolari qayta hepatoblastoma yoki yangi saraton belgilarini qidiradilar.

Gepatoblastomani davolash odatda jarrohlik amaliyotini o'z ichiga oladi. Jarrohlik asoratlarni, jumladan, infeksiyani keltirib chiqarishi mumkin. Farzandingizni quyidagi hollarda tez tibbiy yordam bo'limiga olib borishingiz kerak:

- Isitmasi 100,4 darajadan (38,3 daraja Selsiy) yuqori bo'lsa
- Jarrohlik joyi to'q qizil rangga kirsangiz yoki farzandingiz unga teginganingizda og'riyapti desa
- Jarrohlik joyidan yashil yoki sariq moddalar oqib chiqsa

Farzandingizda gepatoblastoma borligini bilish hissiyotlarning to'liqligini keltirib chiqarishi mumkin. Siz tashqaridan xotirjamlikni saqlashga harakat qilayotganingizda, ichkaridan esa yiqilib tushayotganingizda o'zingizni charchagan his qilishingiz mumkin. Davolash gepatoblastomani davolashi mumkin. Ammo bu davolash usullarini boshqarish kichkintoylar va ularni sevadigan odamlar uchun qiyin bo'lishi mumkin.

Farzandingizning jarrohi va boshqa parvarish guruhi bu qiyinchiliklarni tushunishadi. Ular davolanishni iloji boricha osonlashtirish uchun qo'llaridan kelganini qilishadi. Va ular har doim sizdan nimani kutish mumkinligini va farzandingizga qanday yordam berishingiz mumkinligini tushuntirishga vaqt ajratishga tayyor bo'lishadi.

ADABIYOTLAR :

1. Kahla JA, Siegel DA, Dai S, et al. Incidence and 5-year survival of children and adolescents with hepatoblastoma in the United States (<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9658228/>). *Pediatr Blood Cancer*. 2022 Oct;69(10):e29763. Accessed 3/19/2025.
2. National Cancer Institute (U.S.). Childhood Liver Cancer Treatment (https://www.cancer.gov/types/liver/hp/child-liver-treatment-pdq#_567). Updated 1/6/2025. Accessed 3/19/2025.
3. Young EP, O'Neill AF, Rangaswami AA. Pediatric Hepatocellular Carcinoma: A Review of Predisposing Conditions, Molecular Mechanisms, and Clinical Considerations (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39941018/>). *Int J Mol Sci*. 2025 Jan 31;26(3):1252. Accessed 3/19/2025.